

กค. 208
วันที่ 9 มิ.ย 60
เวลา 16.05 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส24244 ส.ก.ดอ
รับที่: 67761/60 มท
วันที่: 09 มิ.ย 60 เวลา: 15:32

ที่ กษ ๐๕๑๑/๓๔๓๓)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓) มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ฉบับ
๒. โครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. ผลการประเมินความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดกฎหมายประมงจากกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง โครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง (Fishing Vessel Behavior Analysis Cooperation Project) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยในเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รองประธานคณะกรรมการนโยบายแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการทำการประมงผิดกฎหมาย ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดระเบียบการประมงของเรือประมงไทย ทั้งในทะเลน่านน้ำไทย ทะเลนอกน่านน้ำไทย และน่านน้ำทั่วไป เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์ชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามแนวทาง กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับนับถือในนานาประเทศ รวมทั้งคุ้มครองสวัสดิภาพของคนประจำเรือ และป้องกันการใช้แรงงานผิดกฎหมายในภาคประมง และระบบติดตามเรือประมง หรือ VMS (Vessel Monitoring System) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับการควบคุม ติดตาม และเฝ้าระวัง เพื่อป้องกันการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสนับสนุนข้อมูลในการช่วยเหลือชาวประมงกรณีเรือประมงประสบภัย ดังนั้น ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงกำหนดให้เรือประมงขนาดตั้งแต่ ๓๐ ตันกรอส ติดตั้งระบบติดตามเรือประมงเพื่อวางระบบการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังการทำการประมงของประเทศไทย

การควบคุมเรือประมงโดยใช้ระบบติดตามเรือประมงเป็นเครื่องมือที่เพิ่งมีการริเริ่มนำมาใช้ในประเทศไทย ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดประสบการณ์ และทักษะในการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง กรมประมงจึงร่วมกับ บริษัท Satellite Application Catapult ซึ่งเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการทำประมงของเรือประมงที่ กลุ่ม Shrimp Sustainable Supply Chain Task Force (กลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวของผู้ประกอบการนำเข้า - ส่งออกสินค้าประมงรายใหญ่ของโลก เช่น

Costco, Morrisons, Tesco, CPF, TUF, Marine Gold Shrimp ตลอดจนองค์กรเอกชน เช่น WWF, EJP และ SFP) ยอมรับและให้การสนับสนุนจัดทำโครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการ (Fishing Vessel Behavior Analysis Cooperation Project) เพื่อให้ผู้นำเชื่อมั่นได้ว่าสินค้าประมงที่ส่งออกจากประเทศไทยนั้นไม่ได้มาจากการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ กรมประมงกับ บริษัท Satellite Application Catapult ร่วมกันดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งสามารถนำ ผลสัมฤทธิ์มาใช้วิเคราะห์และควบคุมการทำการประมงของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรมประมงยังไม่มี ความชำนาญในการใช้ระบบติดตามเรือซึ่งเป็นการใช้ครั้งแรกในประเทศไทย

๒.๒ โครงการดังกล่าวต้องมีการนำข้อมูลการทำการประมงของเรือประมงซึ่งอยู่ในโครงการจากระบบติดตามเรือประมงหรือบันทึกการทำการประมงไปวิเคราะห์พฤติกรรม และกำหนดรูปแบบลักษณะของการทำการประมง โดยข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวเนื่องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมประมงซึ่งเจ้าของเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการจะมีการให้ความยินยอมไว้ล่วงหน้า ซึ่งไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๓ ความร่วมมือระหว่างกรมประมงกับ บริษัท Satellite Application Catapult ในโครงการความร่วมมือเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการนี้ ถือเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศของหน่วยงานราชการกับกลุ่มเอกชนที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าประมงรายใหญ่ของโลก เพื่อต่อต้านการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย จะช่วยเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการป้องกันและจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมายได้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทยได้รับการประกาศเตือนจากสหภาพยุโรปถึงการจัดให้มีมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ซึ่งหากไม่มีการแก้ปัญหาอย่างจริงจังโดยเร่งด่วน อาจมีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำของประเทศไทยในอนาคต โดยระบบติดตามเรือประมงเป็นหนึ่งในเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปัจจุบันเจ้าหน้าที่ยังขาดทักษะในการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของโครงการนี้จะสามารถที่จะนำมาใช้ควบคุมการทำการประมงของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามข้อเสนอแนะของสหภาพยุโรปอีกด้วย

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

โครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง เป็นการร่วมมือระหว่างกรมประมงกับ บริษัท Satellite Applications Catapult ซึ่งเป็นบริษัทที่เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบติดตามเรือประมง และมีการร่วมมือกับ กลุ่ม Shrimp Sustainable Supply Chain Task Force ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำเข้าและส่งออกสินค้าประมงรายใหญ่ของโลก โดยมีรายละเอียดโครงการดังนี้

๔.๑ กรมประมงและ บริษัท Satellite Applications Catapult ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่ม Shrimp Sustainable Supply Chain Task force และ องค์กร Pew Charitable Trusts ในการประสานโครงการเพื่อกำหนดพารามิเตอร์การทดสอบที่เหมาะสมกับโครงการ โดยกำหนดกลุ่มเรือตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรของเรือประมงไทยและกลุ่มเรือในห่วงโซ่อุปทานของสมาชิก Shrimp Sustainable Supply Chain Task force ซึ่งกลุ่มเรือตัวอย่างนี้จะถูกวิเคราะห์พฤติกรรมการเดินทางและผลผลิตปลาที่จับได้จนถึงสิ้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ และนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ต่อเพื่อให้สามารถกำหนดรูปแบบ และวิธีในการตรวจสอบการทำการประมงของเรือประมงซึ่งใช้เครื่องมือชนิดต่างๆ ได้ชัดเจน

๔.๒ กลุ่ม Shrimp Sustainable Supply Chain Task force ดำเนินการขอความร่วมมือกับเจ้าของเรือที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อการยินยอมส่งต่อข้อมูลต่างๆ เพื่อการวิเคราะห์ โดยที่กรมประมงและบริษัท Satellite Applications Catapult จะทำงานร่วมกันในการระบุข้อกำหนดและกฎระเบียบ พร้อมทั้งความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการทำประมง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และกำหนดเป็นแนวทางในการทำงานสนับสนุนการทำงานในปัจจุบันของกรมประมง

๔.๓ บริษัท Satellite Applications Catapult จะตั้งค่าแพลตฟอร์ม EOS เพื่อติดตามเรือในโครงการฯ โดยใช้เทคโนโลยีการติดตามที่ทันสมัยของบริษัท และนำมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรม การเดินเรือและบันทึกการทำประมง ตลอดจนข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลตำแหน่งการเดินเรือ และเนื้อหาสำคัญจากกฎหมายและกฎระเบียบด้านการประมงของประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะเน้นในประเด็นที่กรมประมงให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาต่อชุดระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๔.๔ บริษัท Satellite Applications Catapult จะประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ด้วยเทคโนโลยีภาพถ่ายทางดาวเทียมในพื้นที่เป้าหมายบางส่วนของโครงการฯ โดยเทคโนโลยีนี้สามารถใช้ภาพถ่าย ที่มีคุณภาพสูงเป็นหลักฐานเพื่อการยืนยันกิจกรรมการทำประมงของเรือต้องสงสัยได้

๔.๕ เจ้าหน้าที่ของกรมประมงจะได้รับการถ่ายทอดความรู้จากระบบ Eye on the Seas ในด้านต่างๆ จาก บริษัท Satellite Applications Catapult และ องค์กร Pew Charitable Trusts เช่น แนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง รวมถึงการติดตามและควบคุมที่มีประสิทธิภาพ วิธีการคาดการณ์ เส้นทาง การเดินเรือและพฤติกรรมเรือประมง ในกรณีที่เรือไม่ส่งสัญญาณแจ้งพิกัด VMS การตรวจสอบกิจกรรม การประมงที่ต้องสงสัย และมาตรการที่ภาครัฐควรดำเนินการเพิ่มเติม การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้าน VMS และ การดำเนินการในกรณีต่างๆ เพิ่มโอกาสในความร่วมมือเพื่อสืบสวนพฤติกรรมเรือประมงที่มีการข้ามเส้นเขตแดน

๔.๖ การดำเนินโครงการฯ จะช่วยเน้นย้ำให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จริงจังของภาครัฐของไทย ในการแก้ไขประเด็นการประมงแบบ IUU ต่อสหภาพยุโรป (EU) โดยการผสานความร่วมมือและถ่ายทอด องค์ความรู้ จากองค์กรสากลด้านความยั่งยืนการประมงของสหภาพยุโรป (EU)

๔.๗ การเข้าร่วมโครงการนี้ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องจากเจ้าของเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการได้ให้ความยินยอม ไว้ล่วงหน้า

๔.๘ การดำเนินการโครงการฯ อยู่ระหว่างการประมวลผล และขยายกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ ครอบคลุมเรือประมงทุกขนาด ทุกประเภทเครื่องมือทำการประมง รวมถึงเรือสนับสนุนการทำประมง ซึ่งผลการดำเนินการในปัจจุบัน บริษัท Satellite Applications Catapult ได้วิเคราะห์และสรุปผล การประเมินความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดกฎหมายประมงจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จแล้ว รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ผลกระทบ

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ของโครงการนี้สามารถคัดกรองเรือประมงจากพฤติกรรมทำการ ประมงฝ่าฝืนกฎหมายได้ เช่น การรุกรานน่านน้ำรัฐต่างประเทศ การลักลอบทำการประมงในเขตทะเลชายฝั่ง และพื้นที่อนุรักษ์ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้เรือประมงบางส่วนที่เข้าร่วมโครงการนี้ได้รับการคัดกรองว่ามีพฤติกรรม ฝ่าฝืนกฎหมายและอาจถูกดำเนินคดีโดยใช้ข้อมูลจากระบบติดตามเรือ หรือใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนจับกุม เรือประมงเหล่านั้นต่อไปได้

๖. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ “หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้ไว้ล่วงหน้าในขณะนั้นมิได้ ...”

๖.๒ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๖๔ “ผู้ใดนำข้อมูลที่ได้รับจากระบบติดตามเรือประมงหรือบันทึกการทำการประมงซึ่งเป็นข้อมูลที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับการเปิดเผยตามอำนาจหน้าที่ หรือเปิดเผยแก่ทางราชการหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบและควบคุมการทำการประมง”

๖.๓ เจ้าของเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการจะให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลไว้ล่วงหน้า

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

รับทราบโครงการความร่วมมือเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเรือประมง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

กองบริหารจัดการเรือประมงและการทำการประมง

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๕๘ ๐๒๐๘